

Rädda Barnen

VERKSAMHETS- UTVECKLINGSPROCESSEN

**En verktygslåda för att bedriva verksamhet
med och för barn & unga**

© 2020 Rädda Barnen

Handboken är framtagen av verksamhetsutvecklarna
i samarbete med Angeli S Hederberg, Medlemsutveckling.se
Ansvarig för dokumentet: Sara Stigzelius

Rädda Barnen

INNEHÅLL

Introduktion: Om VUP

Verksamhetsutveckling som ett kretslopp

VUP:en består av fem faser

Hur börjar ni?

Spana	2
Varför engagerar vi oss i Rädda barnen?	4
Vilka finns vi till för och hur samlar vi in barnrättsfakta?	5
Vad gör andra och vilka kan vi samverka med?	7
Vad vill, kan och ska vi göra?	9
Bonus: Fler verktyg: Vad skulle hända om vi inte fanns?	10
Bonus: Fler verktyg: Gap-analys	11
Att checka av innan nästa fas	13

Planera	22
Vilka kontakter & styrkor har vi?	24
Hur kan vi skapa en trygg miljö för alla?	26
Hur skapar vi en plan för verksamheten?	27
Vilka vill vi engagera?	28
Hur bygger vi en trappa med olika typer av engagemang?	30
Att checka av innan nästa fas	31

Mobilisera	44
Hur skapar vi en plan för att rekrytera, aktivera och behålla fler?	47
Hur hanterar vi situationer då vi inte tycker det känns så kul med mobilisering och rekrytering?	48
Hur ser det ut med mångfalden hos oss?	51
Att checka av innan nästa fas	53

Driva	74
Hur skapar vi en god samarbetskultur?	76
Hur kan vi skapa ett mervärde i det vi gör?	78
Hur kan vi hitta fler deltagare till våra verksamheter?	79
Vad kan vi lära oss på vägen?	80
Hur gör vi när vi behöver uppdatera vår riskanalys, eller rapportera risker och incidenter?	81
Bonus: Fler verktyg: Feedbacktrappan	82
Att checka av innan nästa fas	83

Utvärdera	91
------------------	----

© 2020 Rädda Barnen

Handboken är framtagen av verksamhetsutvecklarna

i samarbete med Angeli S Hederberg, Medlemsutveckling.se

Ansvarig för dokumentet: Sara Stigzelius

Rädda Barnen

Vad ska vi sluta, börja och fortsätta med?	93
Hur kan vi fira framgång och lära av misstag?	95
Vilka smarta val ska vi göra nu?	96
Hur kan vi sprida kunskapen till många med små medel?	98
Bonus: Fler verktyg: Hjälp en politiker	100
Att checka av innan ni lämnar utvärdera.....	101

Bilagor

Fasen Spana

Bilaga 1 <u>Aktörsanalys</u>	15
Bilaga 2 <u>Lyssna på Barn!</u>	16
Bilaga 3 <u>Barnrättsfakta</u>	17

Fasen Planera

Bilaga 1 <u>Budgetmall</u>	33
Bilaga 2 <u>Lilla tid- och aktivitetsplanen</u>	34
Bilaga 3 <u>Projektplanens delar</u>	35
Bilaga 4 <u>Tidsbudget</u>	36
Bilaga 5 <u>Riskanalys Tryggare Tillsammans</u>	37
Bilaga 6 <u>Riktlinjer för ideellt arbete</u>	41
Bilaga 7 <u>Uppdragsmall</u>	42

Fasen Mobilisera

Bilaga 1 <u>Tips och verktyg för rekrytering</u>	55
Bilaga 2 <u>Välkommen till Rädda Barnen!</u>	62
Bilaga 3 <u>Affisch exempel</u>	63
Bilaga 4 <u>Bli aktiv i vår förening exempel</u>	64
Bilaga 5 <u>Tidsatta verksamheter</u>	66
Bilaga 6 <u>Välkommen som ideellt aktiv inom Rädda Barnen</u>	67
Bilaga 7 <u>Riktlinjer för ideellt arbete</u>	70

Fasen Driva

Bilaga 1 <u>Checklista för kommunikation inför en verksamhet eller aktivitet</u>	85
Bilaga 2 <u>Goda exempel från sociala medier</u>	88

Fasen Utvärdera

Bilaga 1 <u>Checklista för att återkoppla till barn och unga</u>	103
Bilaga 2 <u>Enkel utvärderingsmall</u>	104

OM VUP

Vad?

Verksamhetsutvecklingsprocessen (VUP) väver med fem faser ihop hur vi i Rädda barnen jobbar med utåtriktad verksamhet. Det kan vara läxhjälp, sagostunder, föräldratelefon, skolmormor, barnsäkra platser eller när barn och unga själva vill skapa meningsfulla mötesplatser.

Hur?

De fem faserna utgår från det lokala behovet och hjälper er att välja vad som ska göras, engagera fler, driva verksamheten, påverka beslutsfattare och slutligen utvärdera och sprida kunskapen till fler.

Vem?

Nya aktiva, en etablerad förening, anställda tjänstepersoner eller en projektgrupp? Alla som vill starta, driva eller utvärdera en verksamhet med barn kan använda den här handboken!

Varför?

Verksamhetsutveckling gör att vi:

- Jobbar med grundorsaker och inte symptom
- Ser barn och unga som förändringsaktörer
- Medskapar med barn och unga
- Bygger proaktiva och inkluderande verksamheter
- Möjliggör för olika typer av engagemang
- Formar ett enhetligt arbetssätt i hela rörelsen

När?

Er grupp befinner sig alltid i någon av faserna. Oavsett om ni har en timme eller vill jobba strategiskt över ett år kan ni använda verksamhetsutvecklingsprocessens fem faser. Ordet process betyder "långsamt framåtskridande" så välj det ni vill, behöver och mår bra av. Det ska vara lustfyllt och lärorikt att jobba med verksamhetsutveckling!

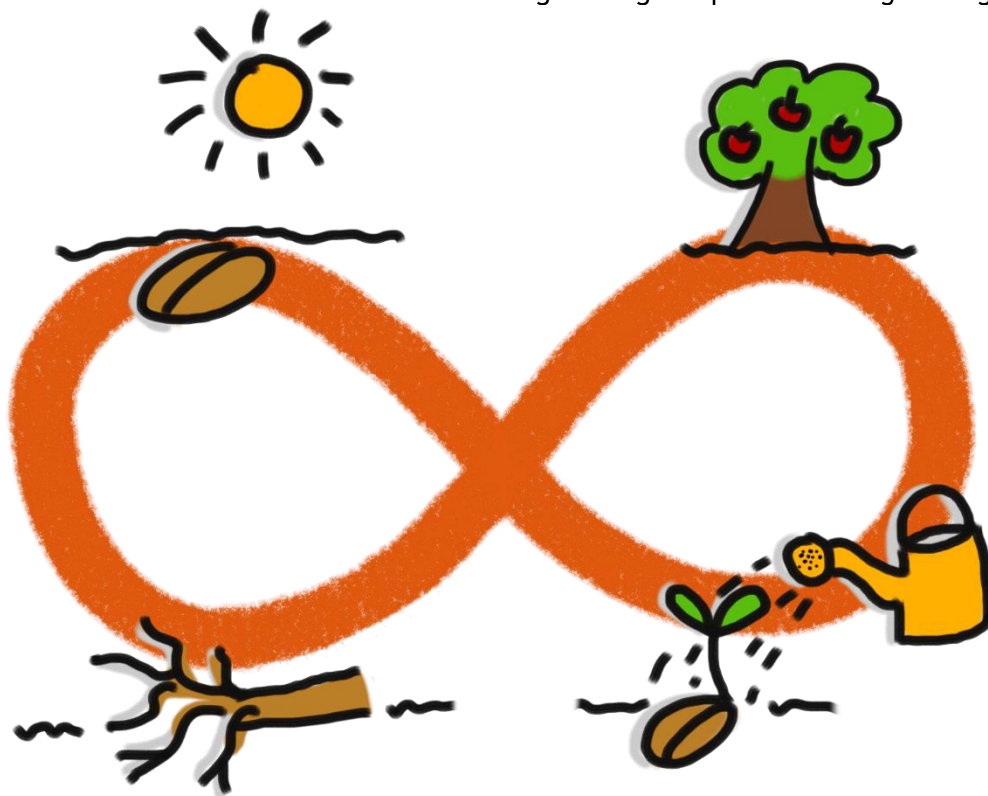
Innan ni sätter igång!

Innan ni sätter igång, ta gärna en kontakt med er närmsta **förening** eller **verksamhetsutvecklare**. Kontaktuppgifter hittar ni på <https://www.raddabarnen.se/medlem-och-volontar/>

VERKSAMHETSUTVECKLING SOM ETT KRETSLOPP

Verksamhetsutveckling är ständigt pågående precis som ett kretslopp. Att så ett frö idag innebär att ni har aktiva, deltagare och partners imorgon. Men ni måste också välja vilka groblad som ska få växa till sig eftersom det inte går att förverkliga alla idéer. När verksamheten bär frukt är det dags att skörda, fira och sprida vidare resultatet men också att lära av erfarenheterna så att odlingen ger ännu mer effekt nästa gång. Slutligen måste ni låta vissa insatser förmultna för att ge näring och plats för det nya som gror.

Att diskutera:

Vad tänker ni om att se verksamhetsutveckling som ett kretslopp?

Vilka konsekvenser får det här synsättet?

På vilket sätt kan kretsloppstanken hjälpa er att jobba mer proaktivt?

FEM FASER FÖR VERKSAMHETSUTVECKLING

1. **Spana** (här får ni spana både inåt och utåt för att synliggöra era egna drivkrafter, men också matcha dem med vad barn och unga på er ort vill och behöver)
2. **Planera** (här sätter ni upp mål, identifierar finansiering och gör en plan för verksamheten)
3. **Mobilisera** (här jobbar ni med att rekrytera, engagera och behålla människor som vill göra skillnad tillsammans)
4. **Driva** (här handlar det om att bygga upp en verksamhet som bygger på trygghet och som förebygger risker. Ni får även verktyg för att jobba med samverkan och påverkansarbete.)
5. **Utvärdera** (här ligger fokus på att bygga och dela kunskap, utvärdera arbetet och göra smarta val för framtiden)

Tips!

Ni befinner alltid i någon fas. Vet ni inte var ni är? Då kan ni gå till "Hur börjar vi?"

© 2020 Rädda Barnen

Handboken är framtagen av verksamhetsutvecklarna
i samarbete med Angeli S Hederberg, Medlemsutveckling.se
Ansvarig för dokumentet: Sara Stigzelius

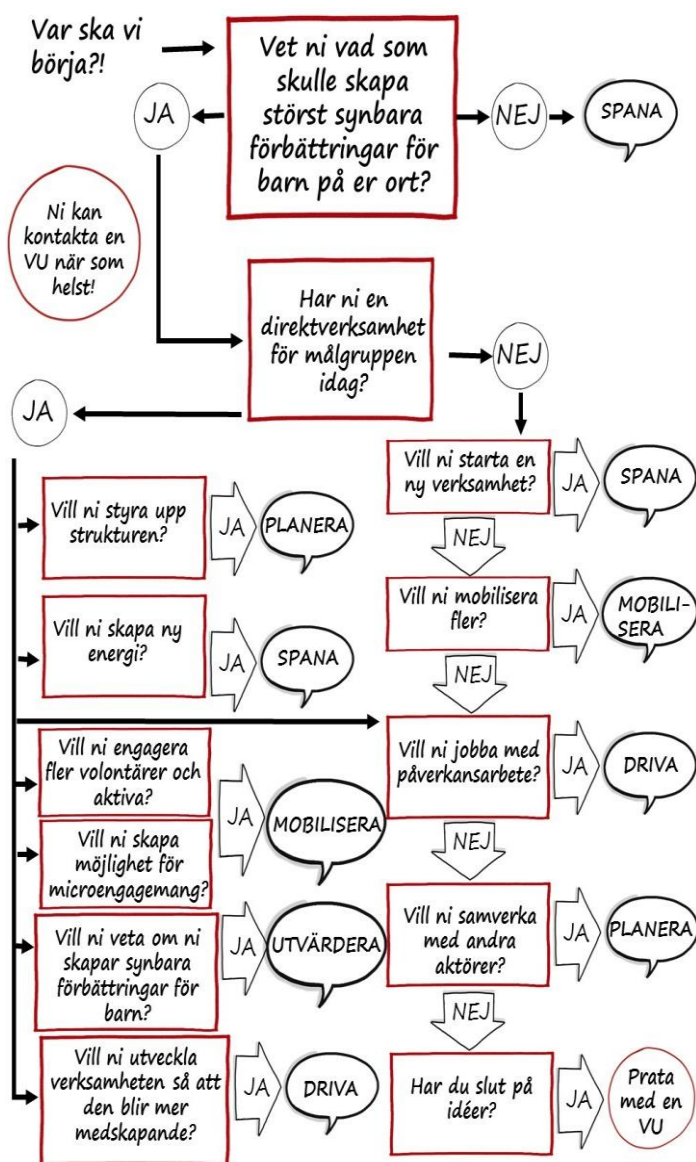
Rädda Barnen

Tips!

Om ni vill lära er mer om det interna demokratiska föreningsarbetet (tex roller, möten och ekonomi i en styrelse) kan ni läsa mer på hemsidan eller prata med en verksamhetsutvecklare.

HUR BÖRJAR NI?

Vet ni inte vilken fas ni är i? Då kan ni börja med att utforska det här!

Att göra:

© 2020 Rädda Barnen

Handboken är framtagen av verksamhetsutvecklarna
i samarbete med Angeli S Hederberg, Medlemsutveckling.se
Ansvarig för dokumentet: Sara Stigzelius

Rädda Barnen

Bilden är inte heltäckande, men hjälper er när ni ska sätta igång tankarna och få en samsyn om vad ni behöver just nu. Det är inte helt ovanligt att deltagarna i en grupp tror sig vara överens men egentligen har helt olika syn på vart ni är på väg.

Här kan ni antingen diskutera tillsammans i gruppen, eller så går ni genom rutnätet var och en för sig för att sedan jämföra om ni hamnar i samma slutsats.

Tips!

Säkerställ att alla är överens om varför ni ska till en viss fas innan ni påbörjar arbetet.
Om ni går till en fas och sedan inser att det inte var det ni behövde är det bara att byta.